

«Я ТОЛЬКІ ПАЧЫНАЮ СВОЙ ШЛЯХ У БОКСЕ»

Чэмпіёнка свету па кікбоксінгу —
пра пераламаныя насы, жорсткасць жаночага спорту
і работу з каралеўскай сям'ёй у Бахрэйнэ

На сёлетнім чэмпіянаце свету па боксе ва Улан-Удэ Кацярына КАВАЛЁВА стала бронзавым прызёрам. Яна адзіная з беларускай каманды заваявала медаль на гэтым турніры. Хоць трэніравалася Каця перад стартаў толькі пару месяцаў, таму што да гэтага займалася кікбоксінгам, дзе становілася чэмпіёнкай свету. Кавалёва мела поспех і прызнанне і ў ММА, а пачынала сваю кар'еру ў спорце наогул з каратэ і тэквандо. Яе жыццёвая гісторыя цікавая не толькі з пункту гледжання спорту. У дзяцінстве Каці часам даводзілася хадзіць на трэніроўкі пешшу па восем кіламетраў у адзін бок, з 14 гадоў яна пачала падпрацоўваць, каб фінансава дапамагала сваёй сям'і. У 18 дзяўчына ахоўвала гаражы ў адным з не самых спакойных раёнаў Магілёва, потым працавала ахоўнікам у розных мінскіх установах, а пазней з'ехала ў Бахрэйн і трэніравала там членаў каралеўскай сям'і. Пра гэтыя перыпетыі свайго жыцця Кацярына Кавалёва расказала ў інтэрв'ю чытачам «Звязды».

«Дзяўчаты вельмі агрэсіўныя, пачуцця спагады няма»

— Кацярына, першы чэмпіянат свету па боксе адразу стаў для вас медальным. Задаволеныя сабой?

— Я лічу, што за кароткі перыяд падрыхтоўкі паказала максімум таго, што магу зрабіць на сённяшні момант. Але гэта не мяжа, я толькі вучуся. У нейкай ступені задаволеная турнірам, таму што стала больш камфортна адчуваць сябе на рынку, для мяне гэта важна. Нікога нагамі ўжо не б'ю (усміхаецца), прывыкаю да правілаў.

Пасля чэмпіянату свету дадалася, што ў мяне пералом рукі, адчула хруст яшчэ падчас паядынку, потым з'явіўся боль. Аказалася, што траўму атрымала яшчэ за два тыдні да чэмпіянату свету на зборах у Стайках. Тады доктар паглядзеў руку, усё было нармальна, але аказалася, што гэта быў сур'ёзны пералом, косці не разыйшліся, а ўпіліся адна ў адну і зрушыліся пад вуглом. Урачы кажуць, што цяпер ужо позна штосці рабіць, у тым ліку ламаць косці зноў, нейкі час даведзецца пахадзіць з лангеткай, а затым зноў прыступім да трэніровак.

— Медаль на чэмпіянаце свету ў перадалімпійскі год заўсёды дае пэўны надзеі. Крыўдна, што вага, у якой вы выступаеце, пакуль не ўваходзіць у алімпійскую праграму?

— Я часта думаю наконце алімпійскай вагі. Чыста тэарэтычна магу схуднець да патрэбных 73 кілаграмаў і трапіць на Гульні, але што ад мяне застанеца... Буду на рынку замест канатаў (смяецца). Хто сочыць за маёй кар'ерай, ведае, што доўгі час я важыла каля 107 кілаграмаў, на цяперашнім чэмпіянаце свету была ўжо 91-92, і так скінула даволі шмат.

— Пасля вашага пераходу з кікбоксінга ў ММА ў бокс прайшло не так шмат часу.

— Я завязала з кікбоксінгам і змешанымі адзінаборствамі ў 2017 годзе, у 2018-м не трэніравалася, аднаўлялася пасля траўмы. Затым тры месяцы трэніравалася ўжо ў боксе ў Турцыі, у вядомым клубе «Фенербахчэ». Пасля прыезду ў Беларусь папрацавала яшчэ пару месяцаў і паехала на чэмпіянат свету. Галоўнай прычынай пераходу з кікбоксінга ў бокс была траўма калена.

Два гады таму ўрачы параілі мне завязаць са спортам, пасля чаго практычна на год я пагрузі-

лася ў сур'ёзную дэпрэсію. Я была на піку сваёй кар'еры, мяне ўсюды запрашалі, цікавіліся мной, я выйграла чэмпіянат свету, трэніравалася з вядомымі байцамі, і тут увесё гэты свет разбурыўся.

Дзесьці ў глыбіні сябе я знайшла сілы і на чарговым прыёме ў доктара задала пытанне: «А, што наконце бокса? Там жа нагамі біць нельга, гэта значыць, па калене мяне ніхто не ўдарыць». Ён сказаў, што я самая здзіўная спартсменка, якую ён бачыў. Было складана, таму што маімі асноўнымі відамі спорту былі каратэ і тэквандо, нават у кікбоксінгу я вельмі часта выкарыстоўвала свае ногі, а вось рукі ў мяне заўсёды былі ніякія. А тут атрымліваецца, што ў 28 гадоў я стала займацца іншым відам спорту. Шчыра скажу, што самым складаным у гэтым пераходзе было прапускаць удары на трэніроўках, прыходзілася больш заставацца ў зале, штосьці ўвесь час адпрацоўваць. Але пра свой пераход не шкаду, усё так цікава складаецца, я выдатна разумею, што толькі пачынаю свой шлях у боксе. У камандзе бачаць, што я прагрэсірую вельмі хутка, зараз пераязджаю ў Мінск, каб трэніравацца тут ужо на пастаяннай аснове ў Сяргея Аляксандравіча Пяталева.

«У Магілёве дзесьці на пустыцы за мостам была неасветленая тэрыторыя гаражоў, і я яе ахоўвала. Там быў сабака, алабай, я з бітой і ліхтарыкам, невялікая будка з буржуйкай».

— Многія адзначаюць, што жаночы спорт больш жорсткі, чым мужчынскі, гэта адносіцца да бокса?

— Вядома, гэта кашмар. Я чакала ўбачыць разумны, тэхнічны бокс, а там проста мясарубка. Калі дзяўчаты пачынаюць псіхаваць

на рынку, ужо не наносяць удары, а кідаюцца, як кошкі. Вельмі агрэсіўныя, пачуцця спагады няма. У адрозненне ад мужчынскага бокса, дзяўчаты любяць парушаць правілы, я была ў шоку, але некаторыя прымудраліся нават кідкі рабіць, біць па патыліцы, мне здаецца, калі б у нас не было шлемаў, то і валасы б выдзіралі адна адной.

— Болевы парог у вас ужо, вядома, паніжаны?

— Так, я ж баксіравала з пераламом. На рынку выпрацоўваецца адрэналін і боль адчуваеш не так. За кар'еру ў мяне пакутавалі не

ла на трэніроўку пешшу. У нейкі момант не было магчымасці плаціць за заняткі каратэ, пра гэта ведаў мой трэнер Уладзімір Анатолевіч Тарасенка. Ён мне як бацька, таму ўсё роўна дазваляў трэніравацца. З 14 гадоў я пачала падпрацоўваць, каб дапамагала сям'і. У той час у Магілёве дзесьці на пустыцы за мостам была неасветленая тэрыторыя гаражоў, і я яе ахоўвала. Там быў сабака, алабай, я з бітой і ліхтарыкам і невялікая будка з буржуйкай. Зімой было вельмі холадна, таму што мышы з'елі ўсю прашыўку ў сценах, даводзілася калоць дровы, каб грэцца. Памятаю, яшчэ там быў слагбаум на вярэвочцы, яго трэба было тузаць, адкрываць, правяраць пропускі. Неяк прыйшлі з міліцыі, убачылі мяне і былі ў шоку. У раёне гэтых гаражоў знайшлі разчлянёнае цела ў пакетах, паўгорада баяліся выходзіць на вуліцу ўвечары, а тут на гаражах працуе 18-гадовая дзяўчына.

Маё жыццё тады выглядала так: тры дні і тры ночы я была ў Магілёве. У 19.00 прыходзіла на гаражы, у сем раніцы сыходзіла на трэніроўку. Потым вярталася дадому ці заставалася ў зале спаць на маты, таму што ў 16.00 у мяне была другая трэніроўка. Пасля яе ішла назад на гаражы. Астатнія тры дні я ездзіла ў Мінск, дзе трэніравалася тры гадзіны раніцай і тры гадзіны ўвечары. Так жыла месяцаў сем-восем, потым матацца тудысюды надакучыла, таму засталася ў Мінску, мне прапанавалі работу ў ахове вядомай установы «Журавінка», трэба было кантраляваць прахадны рэжым, пазней паставілі мяне на пасаду начальніка аховы. Там я і выводзіла людзей, і разнімала, і выносіла.

«Людзі ігнаравалі, не дазвалялі дочкам трэніравацца ў мяне»

— Падчас траўмы, калі нельга было трэніравацца, вы паехалі працаваць у Бахрэйн.

— У той момант у Мінску быў крызіс, абрушылася валюта. Сябры паклікалі ў Бахрэйн папрацаваць трэнерам, але думалі, што я не паеду, бо там тады былі ваенныя дзеянні. А ў мяне да іх было толькі адно пытанне: «Мора там ёсць?» Таму што доктар параіў для майго калена і галёнкі соль і вадку. Працавала там трэнерам у прэстыжным фітнес-цэнтры, трэніравала высокапастаўленых людзей. Гэты востраў вельмі маленькі, а кваліфікаваных спецыялістаў не так ужо шмат, таму да мяне прыходзілі члены каралеўскай сям'і, уключаючы ўнучак і дачку караля, гэта значыць, саму прынцэсу. Яны трэніраваліся не тры разы на тыдзень, вядома, але пару разоў у месяц прыходзілі.

— У жанчын там ёсць цікавасць да баявых відаў спорту?

— Так, сама была ў шоку, але, напэўна, гэта з-за нянавісці да

мужчынскага насельніцтва. Фітнес-цэнтр, у якім я працавала, меў статус міжнароднага, там трэніраваліся людзі розных нацыянальнасцяў, таму ў мяне былі змешаныя класы, дзе разам займаліся мужчыны і жанчыны, а таксама толькі жаночыя групы. Калі прыходзілі веруючыя жанчыны, цалкам закрываўся ўвесь паверх, апускаліся спецыяльныя жалюзі, каб ні адзін мужчына не мог убачыць маю вучаніцу без мусульманскага ўбору.

Калі я трэніравала змешаныя класы, думала, божа, чаму вы такія слабыя, мужчыны вечна скардзіліся, што ім цяжка, прапускілі заняткі. А вось жаночыя класы, як у арміі, выконвалі ўсе мае заданні, працавалі да апошняга. Быў момант, калі дзяўчаты падышлі да грушы і не ведалі, што з ёй рабіць, я жартам ім кажу, маўляў, уявіце, што гэтая груша — ваш ненавісны мужчына. Шчыра сказаць, столькі злосці я яшчэ не бачыла ніколі, мне было страшна за грушу і за іх рукі, ногі.

— Як да вас, як еўрапейскай дзяўчыны, ставіліся ў Бахрэйнэ?

— З гэтым было складана, асабліва першыя некалькі месяцаў. На жаль, «рускія» жанчыны не карыстаюцца добрай рэпутацыяй у мясцовага насельніцтва, асабліва ў традыцыйных сем'ях. Былі моманты, што людзі мяне ігнаравалі або не дазвалялі сваім дочкам трэніравацца ў мяне. Гэта было крыўдна. Спатрэбілася некалькі месяцаў, каб зарэкамендаваць сябе як добрага трэнера і даказаць мясцоваму насельніцтву, што не ўсе «рускія» дзяўчаты маюць дрэнную рэпутацыю.

Некаторыя мужчыны спрабавалі «падкатаць», прыходзілі да мяне на індывідуальныя заняткі, але я бачыла гэта і тады давала такія нагрукі, што больш у сябе на трэніроўках іх не назірала.

— Што вас больш за ўсё здзіўляла ў арабскім свеце?

— Я талерантны чалавек і разумею, што ў іх краіне трэба жыць па іх правілах. У мяне там была нават свая абаа, такая спецыяльная шаўковая накідка, бо хадзіць з аголенымі нагамі непрыстойна. У арабскіх краінах вельмі шмат прыезджых з глыбінак, у якіх яны і жанчын асабліва не бачылі, таму рэакцыя можа быць вельмі розная, могуць пераследаваць, напрыклад, таму насіла абаа ў мэтах уласнай бяспекі. Узрушала мяне там толькі адно, што дзяўчаты з традыцыйных сем'яў не бачаць свет. XXI стагоддзе, магчымасцяў шмат, а з-за нейкіх старых перакананняў людзі самі сябе абмяжоўваюць.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

Фота з асабістага архіва герані.